711/04

Den 22. november 2004 blev i sag nr. 61.051:

xxxxx xxxxxx xxxxxxxx
xxxxxxxxx xx xxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxx x
xxxx xxxxxxxxxxxx

mod

PFA Pension
Marina Park
Sundkrogsgade 4
2100 København Ø

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har 2 personforsikringer i PFA Pension, påstår ved sin advokat selskabet pligtig til at yde fuld invalidepension og fuld dækning ved tab af erhvervsevne med virkning fra den 1/3 2002, subsidiært 1/8 2002.

Ankenævnet har tidligere behandlet sagen under reference AK56.709. Af afgørelsen fremgår bl.a.:

> "Selskabet, PFA Pension, skal anerkende, at klagerens generelle erhvervsevne har været nedsat med mindst 2/3 i perioden fra den 27/7 2000 til den 15/4 2001."

Det fremgår af sagens akter, at klageren, der er født i 1965 og uddannet køkkenassistent, herefter har fået udbetalt fuld invalidepension samt fuld dækning ved tab af erhvervsevne i perioden 27/7 2000 til 1/3 2002 som følge af rygsmerter.

Herefter har selskabet udbetalt halv invalidepension og halv dækning ved tab af erhvervsevne, idet klageren fra dette tidspunkt har været i stand til at deltage i arbejdsprøvning.

B. Kommune har pr. 1/8 2002 bevilget klageren et fleksjob som butiksassistent med 17 ½ ugentlige arbejdstimer. Ifølge oplysningerne om skånehensyn skal hun have afvekslende arbejdsstillinger og fritages for løft og andet rygbelastende arbejde. Selskabet har i den forbindelse vurderet sagen på ny, og truffet ny afgørelse af 14/1 2003, hvorefter klageren kulancemæssigt fortsat fik udbetalt halv dækning ved tab af erhvervsevne. Udbetaling af halv invalidepension blev derimod bragt til ophør med virkning fra 1/3 2003. Ved afgørelsen blev det vurderet, at klagerens generelle erhvervsevne varigt var nedsat med halvdelen, men ikke med 2/3. Endvidere blev der lagt vægt på, at klageren var i stand til at tjene det samme, som er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder. Ved overgangen til fleksjob, havde klageren dog et indtægtstab, hvilket var baggrund for, at selskabet valgte at udbetale kulancemæssig dækning ved tab af erhvervsevne fra 1/3 2003.

På baggrund af den modtagne klage fra klagerens advokat har selskabet revurderet afgørelsen af 14/1 2003, og har herefter besluttet også at yde halv invalidepension fra 1/3 2003. Begrundelsen for dette er, at selskabet har fundet den generelle erhvervsevne nedsat med halvdelen i ethvert erhverv.

Selskabet har imidlertid fastholdt, at den generelle erhvervsevne ikke er nedsat med 2/3 i ethvert erhverv. Ved denne afgørelse er der lagt vægt på oplysningerne i speciallægeerklæring af 10/6 2002 fra speciallæge i fysiurgi og reumatologi, overlæge G.G.R. Endvidere er det lagt vægt på oplysninger fra B. kommune og aftalen om fleksjob. Selskabets lægekonsulent har endvidere bedømt sagen.

Af speciallægeerklæringen af 10/6 2002 fremgår bl.a.:

> "KONKLUSION
>
> Det drejer sig om en 37-årig gift kvinde, fabriksarbejder, der tidligere har været rask.
>
> Klienten har siden marts 2000 haft smerter over lænden, efterhånden med udstråling til benene især højre.
>
> …
>
> Det må konkluderes, at det drejer sig om en væsentlig og varig ryglidelse med betydelig skånebehov, og at der ikke er yderligere behandlingsmuligheder, med mindre klienten ønsker eventuel operationsmuligheder undersøgt.

…

Ud fra klinik og anamnese vil jeg mene, at klienten ikke er i stand til at klare mere end højst en 1/3 af de normale antal arbejdstimer."

Klagerens advokat har i skrivelse af 26/1 2004 til nævnet henvist til U2004.374H og bemærker i den forbindelse, at det er den arbejdsindsats, den pågældende ville kunne yde, såfremt muligheden for fleksjob ikke eksisterede, der skal lægges vægt på. Advokaten gør gældende, at klagerens erhvervsevne er væsentligt nedsat og i et omfang, der berettiger til udbetaling fra selskabet. Hun henviser bl.a. til røntgenbeskrivelse af 16/12 2003 og journal fra Aalborg Sygehus, hvoraf det bl.a. fremgår, at der ved MR-scanningen er konstateret en kraftig forværring af klagerens helbredstilstand. Endvidere henviser hun til speciallægeerklæring af 7/1 2004 udarbejdet af overlæge G.G.R., hvoraf det bl.a. fremgår:

"Klienten er undersøgt af undertegnede 18. november 2003

…

Konklusion:

…

Ved min undersøgelse 10. juni 2002 konkluderede jeg, at klientens erhvervsevne var varigt nedsat til under 1/3.

I overensstemmelse hermed samt arbejdsprøvning har kommunen tildelt klientens flexjob fra 1. august 2002 med 2/3 tilskud.

Klienten arbejder ca. 3½ time om dagen i vekslende, lettere arbejde i købmandsbutik, hvor klienten kan skifte mellem at sidde, stå og gå uden at skulle varetage rygbelastende arbejde. Det er dog tiltagende vanskeligt for klienten at klare dette på grund af tiltagende symptomer inden for det sidste år.

…

Tilstanden er forværret ganske betydeligt siden jeg så klienten i juni 2002, hvor jeg fandt at erhvervsevnen var varigt nedsat til under 1/3.

Det er fortsat mit skøn, at klientens erhvervsevne er nedsat varigt til under 1/3. Der er risiko for forværring."

På baggrund af de tiltagende smerter og vanskeligheder ved at gennemføre sit arbejde, har klageren anmodet B. kommune om at nedsætte arbejdstiden til 2½ time pr. dag. Det er således advokatens opfattelse, at klagerens erhvervsevne i ethvert erhverv er nedsat til under 1/3, og at hun dermed opfylder betingelserne for udbetaling fra selskabet med tilbagevirkende kraft.

Selskabet har i skrivelse af 23/3 2004 til klageren bevilget fuld invalidepension samt fuld dækning ved tab af erhvervsevne med virkning fra den 18/11 2003.

I skrivelse af 29/4 2004 til nævnet har klagerens advokat bl.a. anført:

> "Der foreligger imidlertid ikke nye oplysninger, der kan begrunde en ændret stillingtagen pr. 23. marts 2004.
>
> Efterfølgende har min klient fået tilkendt førtidspension ved afgørelse af 21. april 2004.
>
> Det må lægges til grund, at PFA Pension har tilkendt min klient fuld invalidepension ud fra samme faktum som har været til stede under hele sagens forløb.
>
> Min klient ønsker derfor sagen videreført for så vidt angår den periode fra 1. marts 2002, hvor udbetalingen blev nedsat til halv invalidepension, subsidiært fra 1. august 2002, hvor min klient blev etableret i det nuværende fleksjob, således at de aktuelle omstændigheder ikke har ændret sig siden 1. august 2002."

Selskabet har i skrivelse af 26/5 2004 til nævnet anført følgende:

> "Vi fastholder fortsat, at vi ikke mener, at forsikredes generelle erhvervsevne har været nedsat med mindst to tredjedele før den 18. november 2003 (bilag E), hvor forsikrede igen ses af overlæge G.G.R., og han konstaterer, at tilstanden klart er forværret, og at der er tale om en væsentlig nedsættelse af forsikredes erhvervsevne (bilag C).
>
> Baggrunden for vores afgørelse er, at vi dels modtager journaloplysninger (bilag D), dels den nye speciallægeerklæring (bilag C) samt oplysninger om, at forsikrede har

søgt B. Kommune om at gå ned i tid til 2½ time dagligt (bilag B), idet forsikrede ikke kan klare arbejdet på grund af tiltagende smerter.

I speciallægeerklæringen (bilag C) af den 7. januar 2004 står der, at forsikredes tilstand er gradvist forværret, idet der er tiltagende smerteklager. Samtidig anmoder forsikrede om at gå ned i tid til 12½ time ugentlig, hvilket svarer til at udnytte resterhvervsevnen, når den generelle erhvervsevne er nedsat med mindst to tredjedel i ethvert erhverv.

De lægelige oplysninger har igennem hele forløbet været forelagt vores lægekonsulent.

Det skal desuden pointeres, at forsikrede er tilkendt førtidspension fra den 1. maj 2004 (bilag H).

PFA Pension fastholder afgørelsen, idet vi ikke mener, at forsikrede er berettiget til fuld invalidepension, fuld dækning ved tab af erhvervsevne og præmiefritagelse fra den 1. marts 2002, subsidiært den 1. august 2002, hvor forsikrede er blevet ansat i fleksjob."

Hertil har klagerens advokat i skrivelse af 9/6 2004 til nævnet bl.a. anført:

"Som det fremgår af sagen var der ikke som anført af PFA nogen realitetsændring, hverken i min klients helbredstilstand eller i forhold til fleksjobaftalen pr. 18. november 2003.

Speciallæge G.G.R. anfører netop i seneste speciallægeerklæring af 7. januar 2004, at der allerede ved undersøgelsen den 10. juni 2002 konstateredes, at der ikke var yderligere behandlingsmuligheder og at erhvervsevnen var nedsat til maksimal 1/3 af normale arbejdstimer.

At min klients helbredstilstand efterfølgende er yderligere forværret, således at hun nu er tilkendt pension, ændrer ikke ved det faktum, at min klients erhvervsevne alle-

rede fra den 1. marts 2002 og i hvert fald fra den 1. august 2002, hvor min klient blev etableret i fleksjob, har været berettiget til udbetaling.

Tilkendelse af pension efterfølgende er alene et udtryk for, at min klients erhvervsevne nu er nedsat med mellem 80 og 100%.

Pr. 18. november 2003 var der imidlertid ikke ændrede oplysninger. Speciallægeerklæringen ved G.G.R. og pensionstilkendelsen er jo først tilkommet senere."

Af forsikringsbetingelserne for personforsikringen fremgår bl.a.:

" 1. Definition af invaliditet/erhvervsevnetab

Ret til fuld invalidepension og/eller fuld præmiefritagelse indtræder, når forsikredes erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykkestilfælde er nedsat til en tredjedel eller derunder af den fulde erhvervsevne.

Stk. 2. Er erhvervsevnen på grund af sygdom eller ulykkestilfælde nedsat til halvdelen, er forsikrede berettiget til halv invalidepension og/eller halv præmiefritagelse. Den anden halvdel af forsikringen kan videreføres med præmiebetaling eller omskrives til præmiefri forsikring, jævnfør 'Betingelser vedrørende præmiebetalingen* § 3, og for denne del gælder reglerne i stk. 1.

…

Stk. 5. En ydelsesberettiget nedsættelse af erhvervsevnen foreligger, når forsikrede – efter PFA Pension's skøn – ikke længere er i stand til at tjene mere end en tredjedel respektive halvdelen af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder. Bedømmelsen sker på grundlag af en helhedsvurdering under hensyn til forsikredes tidligere og nuværende helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse."

Af forsikringsbetingelserne for "Tryghedsgaranti" fremgår bl.a.:

"§ 5 Udbetaling

Retten til udbetaling af dækning ved tab af arbejdsevne indtræder, når forsikredes arbejdsevne inden det 60. år på grund af sygdom eller ulykkestilfælde er nedsat til halvdelen eller derunder af den fulde arbejdsevne.

En sådan nedsættelse af arbejdsevnen foreligger, når forsikrede efter PFA Pension's skøn ikke længere er i stand til – bedømt under hensyn til nuværende helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse – at tjene mere end halvdelen af, hvad der er sædvanligt for fuldt arbejdsdygtige personer med lignende uddannelse og alder.

Ret til fuld ydelse indtræder, når forsikredes arbejdsevne på grund af sygdom eller ulykkestilfælde er nedsat til en tredjedel eller derunder af den fulde arbejdsevne.

Er arbejdsevnen på grund af sygdom eller ulykke nedsat til mellem en tredjedel og halvdelen af den fulde arbejdsevne, er forsikrede berettiget til halv ydelse. Den anden halvdel af forsikringen kan videreføres mod præmiebetaling.

Ved vurdering af forsikredes tab af arbejdsevne foretages tillige et skøn over, om forsikrede må anses for egnet til en omskoling. Hvis forsikrede må anses for egnet til en omskoling, som må forventes at sætte forsikrede i stand til at opretholde den i stk. 2 nævnte indtjening, anses arbejdsevnen ikke for nedsat i ydelsesberettiget grad."

Nævnet udtaler:
Nævnet har gennemgået sagen og finder, at klagerens generelle erhvervsevne ikke kan anses for at have været nedsat til en tredjedel eller derunder i perioden fra den 1/3 2002 til den 18/11 2003. Nævnet har herved navnlig lagt vægt på, at klageren varetog et flexjob, og at der herefter skete en forværring af hendes tilstand, således at hendes arbejdstid måtte nedsættes. Først på dette tidspunkt kan klagerens erhvervsevne anses for nedsat til en tredjedel.

Herefter

b e s t e m m e s :

_____

8. 61.051

Klagen kan ikke tages til følge.

Marianne Højgaard Pedersen